

**ŠILTNUMO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS
VERTINIMO PAŽYMA**
(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

AB "Akmenės cementas"

2 Priedas - Kita svarbi informacija išvadai patvirtinti

Vertinimo tikslai ir apimtis	Patikrinti veiklos Vykdytojo metinius išmetimus [duomenis tonomis], užtikrinant Metinės išmetimų ataskaitos duomenų [tonomis] (kurie apibendrinami pateikiami Pažymyje) pagrįstą patikimumo lygį pagal ES Aplinkos taršos leidimų prekybos sistemą, taip pat patvirtinti, kad apskaita atitinka patvirtintus stebėsenos reikalavimus, patvirtintą stebėsenos planą bei ES stebėsenos ir ataskaitų teikimo reglamentą.
Atsakomybės	<p>Veiklos vykdytojas yra atsakingas už savo įrenginio šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimų [tonomis] stebėseną ir ataskaitos pateikimą pagal ES ATPLS taisyklės ir patvirtintą stebėsenos planą (kaip nurodyta pridedamoje Pažymyje); atsakingas už bet kokią informaciją ar vertinimus, pagrindžiančius pateikiamus duomenis; atsakingas už įrenginio tikslų, susijusių su ŠESD informacija ir už atitinkamų procedūrų, veiklos vykdymo ir vidinės kontrolės sistemų, kuriomis remiantis gaunama pateikiama ataskaita, nustatymą.</p> <p>Kompetentinga institucija yra atsakinga už</p> <ul style="list-style-type: none"> - leidimų prekybos Vykdytojams išdavimą ir pakeitimus; - už stebėsenos ir ataskaitų teikimo Reglamento Nr. 601/2012 reikalavimų ir sąlygų, nurodytų taikomame leidime, vykdymo užtikrinimą; - būtinų vertinimo aspektų suderinimą, pvz., lankymosi veiklos vietoje nebūtinumą; išskirtinėmis aplinkybėmis, įskaitant tas, kurios nurodomos AATR straipsniuose 70(1) ir 70(2), Kompetentinga Institucija gali nustatyti veiklos Vykdytojo išmetimus [tonomis], reikalingus ATPLS tikslams. <p>Vertintojas (nurodytas Pažymyje) pagal vertinimo sutartį ir Komisijos Reglamentą (ES) Nr. 600/2012 dėl ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo yra atsakingas už veiklos Vykdytojo vertinimą tarnaudamas visuomenės interesams, būdamas nepriklausomas nuo veiklos vykdytojo ir nuo kompetentingų institucijų, atsakingų už Direktyvos 2003/87/EB įgyvendinimą. Vertintojo atsakomybė yra suformuoti ir pateikti veiklos Vykdytojui nepriklausomą nuomonę, paremtą informacijos ir duomenų Metinėje išmetimų ataskaitoje [tonomis] patikrinimu. Taip pat informuojama, ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metinė išmetimų ataskaita [tonomis] yra ar gali būti susieta su netikslumais (nenurodytas, netinkamas jų pateikimas arba klaida) arba neatitiktimis; arba • Veiklos vykdytojas nesilaiko stebėsenos ir ataskaitų teikimo Reglamento (ES) Nr. 601/2012 net ir tuo atveju, jei stebėsenos planas yra patvirtintas kompetentingos institucijos. • ES ATPLS vertinimo vadovas ar vertintojas negavo visos informacijos ir paaiškinimų, reikalingų vertinimo rizikai sumažinti iki lygio, būtino norint pateikti pagrįstą patikinimą; arba • Veiklos vykdytojas gali atlikti patobulinimų stebint išmetimus ir pateikiant jų ataskaitą ir/arba laikantis patvirtinto stebėsenos plano bei stebėsenos ir ataskaitų teikimo ES Reglamento Nr. 601/2012
Atliktas darbas ir išvados pagrindimas	Savo vertinimą atlikome vadovaudamiesi vertinimo kriterijais nurodytais žemiau pateiktuose dokumentuose. Tai apima įrodymų tikrinimą remiantis rizikos analize, kuriais gaunamas pagrįstas patikinimas, kad kiekiai ir atradimai susiję su duomenimis buvo parengti tinkamai pagal Reglamentus ir ES Aplinkos taršos leidimų prekybos sistemos principus, kaip nurodyta žemiau pateikiamuose ES ATPLS kriterijų dokumentuose, ir pagal veiklos Vykdytojo stebėsenos planą. Taip pat tai apima veiklos Vykdytojo atliktų įvertinimų ir sprendimų, parengiant duomenis, tikrinimą, kai būtina, bei Metinėje išmetimų ataskaitoje pateikiamų duomenų [tonomis] ir jų galimų esminių netikslumų bendrą adekvatumo įvertinimą.
Svarbos lygis	2 % viso ataskaitoje nurodyto per tikrinamą ataskaitinį laikotarpį išmesto teršalų kiekio C kategorijos įrenginiams, nurodytiems ES Reglamento Nr. 601/2012 19 straipsnio 2 dalies c punkte
	ŠESD skaičiavimams yra būdinga neapibrėžtis dėl matavimo priemonių ir bandymų metodologijų nustatytųjų ribų ir nepakankamų mokslinių žinių, naudojamų nustatyti išmetamųjų teršalų faktorius ir visuotinio atšilimo įtaką.
Dokumentų nuorodos	<p>Akredituotiems vertintojams taikomi reikalavimai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 600/2012 „Dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB“ (AVR) 2) EN ISO 14065:2013 Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Reikalavimai, keliami įstaigoms, patvirtinančioms ir tikrinančioms šiltnamio efektą sukeliančių dujų deklaruotą kiekį, ir taikomi jas akredituojant arba kitaip pripažįstant (ISO 14065:2013) 3) EN ISO 14064-3:2012 Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 3 dalis. Techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų deklaruoto kiekio patvirtinimo ir patikrinimo (ISO 14064-3:2012) 4) IAF MD 6:2009 Tarptautinio Akreditacijos Forumo (IAF) privalomasis dokumentas dėl ISO 14065:2007 (1 leidimas, 2010 m. vasaris) taikymo 5) Europos Komisijos Tarybos parengtos Gairės dėl vertinimo ir akreditavimo 6) EA - 6/03:2010 EA Nurodymai dėl vertinimo įstaigų pripažinimo pagal direktyvą, nustatančią prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais leidimais sistema Bendrijoje <p>Vietiniai aktualūs reikalavimai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2012 m. lapkričio 12 d. LR ŪM įsakymas Nr. 4-1088 Dėl įgaliojimų suteikimo atlikti 2012 m. birželio 21 d. ES reglamente Nr. 600/2012 „Dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal EP ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatytas Nacionalinės akreditacijos įstaigos funkcijas“ 2) 2012 m. lapkričio 27 d. LR AM įsakymas Nr. D1-969 Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2012 m. birželio 21 d. ES reglamente Nr. 600/2012 „Dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal EP ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB“ <p>ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais taisyklės</p> <ol style="list-style-type: none"> A) Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 601/2012 „Dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB“. (MRR) B) Europos Komisijos Tarybos parengtos gairės, skirtos padėti vienodam stebėsenos ir ataskaitų teikimo Reglamento interpretavimui C) Europos Komisijos Tarybos parengtos gairės, skirtos padėti vienodam AVR interpretavimui D) 2011 m. liepos 14 d. LR AM ir Energetikos ministro įsakymas Nr. D1-559/1-179 Dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo elektros energijos gamybos įrenginiams pereinamoju 2013–2020 m. laikotarpiu E) 2015 m. vasario 26 d. LR AM įsakymas Nr. D1-169 dėl LR AM 2004 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. D1-231 "Dėl šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų skyrimo ir prekybos jais tvarkos aprašo F) 2012 m. spalio 30 d. LR AM ir ŪM įsakymas Nr. D1-884/4-1049 Dėl 2010 m. sausio 11 d. LR AM ir ŪM ministrų įsakymo Nr. D1-17/4-4 "Dėl veiklos vykdytojų, kurie valdo ir (ar) naudoja LR teritorijoje esančius šiltnamio efektą sukeliančias dujas išmetančius įrenginius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos nustatymo" pakeitimo G) 2013 m. kovo 29 d. LR AM ir ŪM įsakymas Nr. D1-225/4-240 Dėl apyvartinių taršos leidimų skyrimo veiklos vykdytojams, planuojantiems eksploatuoti naujus įrenginius, tvarkos aprašo patvirtinimo H) 2013 m. liepos 15 d. LR AM įsakymas Nr. D1-528 Dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo

BUREAU
VERITAS

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

AB "Akmenės cementas"

3 priedas - Sąlygų/pakeitimų/paaiškinimų/variacijų santrauka

A) patvirtinti Kompetentingos institucijos, tačiau iki vertinimo pabaigos neįtraukti į atnaujintą leidimą ar stebėsenos planą

1	Nebuvo
2	
3	
4	
5	

B) Vertintojo nustatyti, tačiau nepateikti ataskaitoje už ataskaitinį laikotarpį iki gruodžio 31 d.

Tai turi apimti įrenginio pajėgumo, veiklos lygio ir/ar eksploataavimo pokyčius, kurie gali paveikti įrenginiui skiriamų apyvartinių taršos leidimų skaičių; taip pat stebėsenos plano pakeitimus, kurių Kompetentinga institucija nepatvirtino iki vertinimo pabaigos

1	Nebuvo
2	
3	
4	
5	

BUREAU
VERITAS

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

AB "Akmenės cementas"

1A Priedas - Netikslumai, neatitiktys, neatitikimai ir tobulinimo rekomendacijos

A. Neištaisyti netikslumai, kurie nebuvo ištaisyti prieš išduodant vertinimo pažymą Esminis?

A1	Nebuvo	
-----------	--------	--

B. Neištaisytos patvirtinto stebėsenos plano neatitiktys

įskaitant skirtumus tarp patvirtinto stebėsenos plano ir esamų šaltinių, sukėliklių, ribų ir t.t., nustatytų vertinimo metu Esminė?

B1	ŠESD apskaitos plane nurodyta, kad iš žaliavinio mišinio sudedamųjų dalių išsiskiriančio ŠESD stebėseną atliekama naudojant A apskaičiavimo metodą, tačiau iš tikro yra naudojamas B apskaičiavimo metodas grindžiamas pagaminto klinkerio kiekiu. Rekomenduotina koreguoti ŠESD apskaitos planą.	Ne
-----------	---	----

C. Neištaisytos neatitiktys stebėsenos ir ataskaitų teikimo reglamentui, kurios buvo nustatytos vertinimo metu Esminė?

C1	ŠESD apskaitos plane nėra pateiktas pateisinimas dėl žemesnių tikslumo pakopų taikymo skaičiuojant skalūnų alyvos ir gamtinių dujų grynojo šilumingumo ir išmetamųjų teršalų veiksnio vertes. Rekomenduotina koreguoti ŠESD apskaitos planą.	Ne
C2	ŠESD apskaitos plane nurodyta, kad padangų grynojo šilumingumo ir išmetamųjų teršalų veiksnio vertės nustatomos naudojant 3 tikslumo pakopą, tačiau pastabose pateiktas bepakopio skaičiavimo metodo aprašymas, kuris neatitinka 3 tikslumo pakopai taikomų reikalavimų. Rekomenduotina koreguoti ŠESD apskaitos planą.	Ne
C3	Kompetetingai institucijai nėra pateikta patvirtinti stebėsenos metodikos tobulinimo ataskaita (Pagal SAR 69 str. reikalavimus C kategorijos įrenginiai šią ataskaitą turi teikti patvirtinti kompetetingai institucijai kasmet iki birželio 30 d.)	Ne

D. Tobulinimo rekomendacijos, jei yra

D1	Nebuvo	
-----------	--------	--

E. Praeitų metų neatitiktys, kurios NEBUVO ištaisytos

Visos ištaisytos praeitų metų neatitiktys, nurodytos ankstesnėje Vertinimo Pažymoje, čia neturi būti vardinamos.

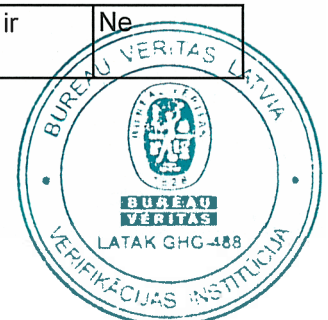
Esminė?

E1	Žr. B1, C1, C2	Ne
-----------	----------------	----

1B Priedas - Metodai duomenų trūkumams atstatyti

Ar buvo naudojamas apytikrio nustatymo metodas, nustatant pakaitinius duomenis ir trūkstamus parametrus?

Ne

BUREAU
VERITAS

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

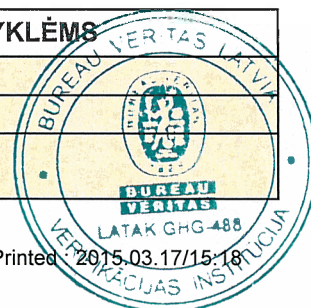
(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

VEIKLOS VYKDYTOJO DUOMENYS	
Veiklos vykdytojas	AB "Akmenės cementas"
Įrenginio pavadinimas	Katilinė, įrenginiai cemento klinkeriui gaminti
Įrenginio adresas	J. Dalinkevičiaus g. 2, LT-85118 Naujoji Akmenė
Įrenginio ID numeris	LT0000000000000001
Leidimo išmesti ŠESD numeris	LT-3-Cem1
Patvirtinto stebėsenos plano data (-os) ir stebėseną apimantis laikotarpis jame	2013.06.18 (2013-2020 m.)
Kompetentinga institucija	Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija
Kategorija	C
Ar įrenginys yra "mažasis teršėjas"?	Ne
Veikla pagal ES Reglamento Nr. 600/2012 I priedą	Cemento klinkerio gamyba

IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ DUOMENYS	
Ataskaitiniai metai	2014
Išmetimų ataskaita	AB Akmenės cementas Metiniu išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaita 2014 v.1
Išmetimų ataskaitos data	2015.02.11
Proceso metu išmestas ŠESD kiekis, tCO ₂ (e)	400828
Degimo metu išmestas ŠESD kiekis, tCO ₂ (e)	405809
Bendras ŠESD kiekis, tCO ₂ (e)	806637
Degimo sukėlikliai	Akmens anglis, dyzelinis krosnių kuras, antracitas, padangos, skalūnų alyva, gamtinės dujos
Proceso sukėlikliai	Klinkeris, cemento krosnies dulkės
Naudota metodologija	P453-A-Siltnamio dujų (CO ₂) apskaitos procedūra, 5 leidimas
Naudoti išmetamųjų teršalų faktoriai	Gamtinėms dujoms, dyzeliniam krosnių kurui naudoti naujausiame nacionaliniame ŠESD inventoriuje nurodyti faktoriai. Skalūnų alyvai naudota ES Reglamento Nr. 600/2012 VI priede nurodyta vertė. Kitiems sukėlikliams naudoti specifiniai įrenginio apskaičiavimo faktoriai.
Veiklos vykdytojo/ įrenginio pasikeitimai per ataskaitinius metus	Nėra

VEIKLOS VIETOS VERTINIMO DUOMENYS	
Veiklos vykdytojas/ įrenginys aplankytas vertinimo metu	Taip
Apsilankymo (-ų) data (-os)	2015.02.18
Dienų skaičius veiklos vietoje	1
ES ATLPS Vertinimo vadovas ir (ar) vertinintojas (-ai)/ techniniai ekspertai, atlikę vertinimą veiklos vietoje	Tomas Paulaitis
Pagrindimas neatlikti vertinimo veiklos vietoje	Neaktualu
Kompetentingos institucijos raštiško patvirtinimo, kad vertinimas veiklos vietoje nėra būtinas, data	Neaktualu

ATITIKTIS ES PREKYBOS APYVARTINIAIS TARŠOS LEIDIM AIS TAISYKLĖMS	
Stebėsenos plano reikalavimai įvykdyti	Taip
Leidimo sąlygos įvykdytos	Taip
Stebėsenos ir ataskaitos teikimo reglamento nuostatos įvykdytos	Taip

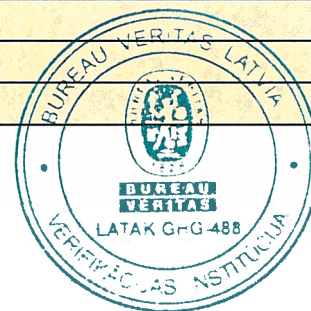

ŠILTAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

ES AKREDITAVIMO IR VERTINIMO REGLAMENTO NUOSTATŲ VYKDYMAS	
14(a) straipsnis ir 16(2)(f) straipsnis: Duomenys patikrinti detalai ir atitinka pirminių šaltinių duomenis	Taip
14(b) straipsnis: vykdoma kontrolė patvirtinta dokumentais, įgyvendinta, prižiūrima ir ja veiksmingai mažinama būdingoji rizika	Taip
14(c) straipsnis: stebėsenos plane nurodytos procedūros yra įgyvendintos, pakankamai dokumentuotos ir tinkamai prižiūrimos bei veiksmingos mažinant būdingąją riziką ir kontrolės rizika	Taip
16 straipsnis: duomenų vertinimas	Taip
17 straipsnis: stebėsenos metodikos taikymo tinkamumas	Taip
17(4) straipsnis: informavimas apie numatomus arba padarytus pakeitimus	Taip
18 straipsnis: trūkstumų duomenų gavimo metodų vertinimas	Neaktualu: trūkstumų duomenų nėra, todėl nebuvo reikalinga vertinti būtinus trūkstumų duomenų gavimo metodus ir pakaitinius duomenis.
19 straipsnis: neapibrėžties vertinimas	Taip
Kompetentingos institucijos (2 priedas) nurodymai dėl stebėsenos ir ataskaitų teikimo yra įvykdyti	Taip
Praėjusių metų Neatitiktys ištaisytos	Neaktualu: praeitais metais neatitiktį nenumatyta.
Kompetentingai institucijai nepranešti/ į atnaujintą stebėsenos planą neįtraukti identifikuoti pakeitimai ir kt.	Nepraneštų/į atnaujintą stebėsenos planą neįtrauktų neidentifikuotų pakeitimų nėra.

ATITIKTIS ES STEBĖSENOS IR ATASKAITŲ TEIKIMO PRINCIPAMS	
Tikslumas	Taip
Užbaigtumas	Taip
Nuoseklumas	Taip
Palyginamumas	Taip
Skaidrumas	Taip
Metodikos vientisumas	Taip
Nuolatinis tobulinimas	Taip

BUREAU
VERITAS

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

IŠVADA-PATVIRTINIMAS

IŠVADA - Pripažįstama tinkama

Pagal aukščiau nurodyto veiklos Vykdytojo pateiktą Metinę išmetimų ataskaitą atlikome šiltnamio efektą sukeliančių dujų duomenų vertinimą (žr. 2 priedą) ir nustatėme, kad šie duomenys yra teisingai apskaityti ir pateikti.

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

VERTINIMO GRUPĖ	
ES ETS vertinimo vadovas	Tomas Paulaitis
ES ETS vertintojas (-ai)	Neaktualu
Techninis (-iai) ekspertas (-ai)	Neaktualu
Nepriklausomas vertintojas	Giedrius Kirstukas
Techninis (-iai) ekspertas (-ai) (nepriklausomam vertinimui)	Andris Trifanovs
Vertinimo įstaigos atsakingo asmens parašas	
Vertinimo įstaigos atsakingas asmuo	Tomas Paulaitis
Išvados data	2015.03.12
Vertinimo įstaigos pavadinimas	SIA Bureau Veritas Latvija vertinimo įstaiga
Vertintojo įgalioto asmens kontaktai	Svajonė Ūbienė, Ukmergės g. 369A, LT-12142 Vilnius, svajone.ubiene@lt.bureauveritas.com
Vertinimo sutartis/data	Nr. CER/LT006/15-GHG, 2015-02-18
Vertintojas yra Akredituota įstaiga ar Sertifikuotas fizinis asmuo?	Akredituota sertifikavimo įstaiga
Nacionalinės akreditacijos įstaigos arba vertintoją sertifikavusios Nacionalinės įstaigos pavadinimas	SIA Standartizacijos, akreditacijos ir metrologijos centras "Latvijos Nacionalinis akreditacijos biuras"
Akreditavimo/ Sertifikavimo numeris	LATAK-GHG-488

